

YÖNETMELİK

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından:

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİNDE

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Doktora programına başvurabilmek için adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği ve Veteriner Fakülteleri diplomasına, Eczacılık ve Fen Fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES’den başvurduğu programın puan türünde 55, lisans diplomasıyla başvuranlardan 80, standart puandan az olmamak koşuluyla ilgili senatoca belirlenecek ALES standart puanına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, ALES puanı yanı sıra lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar benzeri diğer belgeler ilgili senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir. Ancak doktora programına öğrenci kabulünde ÜDS’den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan, yabancı uyruklu öğrenciler için ana dilleri dışında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS’den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine üniversite senatolarınca karar verilir. ALES puanının % 50’den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı, ilgili senato tarafından belirlenir. İlgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü, yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES’e eşdeğer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar, her bir üniversitenin senato kararları ile yükseltilebilir. Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuvarlara öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Ancak ilgili üniversite senatosunun kararı ile ALES puanı aranabilir. Bu durumda aranan ALES puanı ilgili senato tarafından belirlenir.

c) Sanatta Yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuvarlar haricinde, ALES’in sözel kısmından 55, lisans diplomasıyla başvuranlardan 80, standart puandan az olmamak koşuluyla ilgili senatoca belirlenecek ALES standart puanına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı yanı sıra, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler ilgili senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir. Ancak sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde ÜDS’den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan, yabancı uyruklu öğrenciler için ana dilleri dışında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS’den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine üniversite senatolarınca karar verilir. ALES puanının %50’den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı, ilgili senato tarafından belirlenir. İlgili üniversite, yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES’e eşdeğer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar, her bir üniversitenin senato kararları ile yükseltilebilir. Ancak Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuvarlara öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“c) Yükseköğretim kurumlarınca, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları belirlenebilir.”

“d) Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir

adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

“c)Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10 – a) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenciyle ilgili düzenlemeler, ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir.

b) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir veya öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklilerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tezli Yüksek Lisans Diploması

MADDE 13 – a) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine Tezli Yüksek Lisans Diploması verilir.

b) Tezli Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı İkinci Lisansüstü Öğretimde de yürütülebilir. Bu program toplam otuz krediden az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. İlgili senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. İkinci lisansüstü öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir. Bu programlarda doktora ve tezli yüksek lisans eğitimi yapılamaz.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16 – a) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır.

b) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tezsiz Yüksek Lisans Diploması

MADDE 17 – a) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine Tezsiz Yüksek Lisans Diploması verilir.

b) Tezsiz Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

c) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam yirmibir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırkiki kredilik on dört adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19 – a) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıl olup, uygulamaya ilişkin düzenlemeler konusunda ilgili üniversite senatoları yetkilidir.

b) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır.

c) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını (a) bendinde belirtilen altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

d) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır.

g) Doktora Yeterlik Komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3’ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde

değiştirilmiştir.

“c) Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir Tez İzleme Komitesi atanabilir.

d) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için Tez İzleme Komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 27** – a) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için dokuz yıldır. Daha kısa sürede mezun olabilecek bir öğrenci ile ilgili düzenlemeler, ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir.

b) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır.

c) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez veya sergi veya proje çalışmasını (a) bendinde belirtildiği üzere altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlamadığı için sınava giremeyen bir öğrenciye ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini, sergi veya proje çalışmasını jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere ek süreler verilir.

d) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlamayanlar ile tez, sergi veya proje çalışmasını tamamlamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini veya sergisini veya projesini aynı jüri önünde yeniden savunur. Sanatta yeterlik çalışması reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni bir çalışma konusu verilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.”

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici 3 üncü madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 3** – Bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan öğrenciler hakkında uygulanmaz.”

MADDE 18 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19 – Bu Yönetmelik hükümleri Üniversite ve Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörleri tarafından yürütülür.